

බිත්තර වී පැළ කිරීම සඳහා යෙදූ ඖෂධීය ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ පාරම්පරික දැනුම

සෞඛ්‍යව බර්මය මිනිසා ඇතුළු සියලු සත්වයන්ට දුන් මහඟු දායාදයකි වනාන්තරය. වනාන්තරය තුළින් තම පිවිතය පිළිබඳ දැනුම ලබා ගන්නට ආරම්භ කළ මිනිසා වනාන්තරය තුළ වූ ගස් වැල්වල තිබූ සෞඛ්‍යවික රසායනික ද්‍රව්‍ය දියර වශයෙන් තම ලෙඩ දුක් සුව කර ගැනීමට ඖෂධ ලෙසත්, එලෙසම තම පිවිකාව පවත්වා ගැනීමට භාවිත කරන ධාන්‍ය වැනි දේ නිෂ්පාදනයේදී ජීව්‍යයේ අස්වැන්න අඩු කරන වෙනත් පීච්න් හා හේතු කාරකයන් මග හරවා ගැනීමටත් භාවිත කළෝය.

මිනිසාගේ ප්‍රධාන ආහාරය බත් බව අපි කවුරුන් දන්නා දෙයකි. බත් ලබා ගැනීමට නම් හොඳ ගුණාත්මක සහල් තිබිය යුතුය. හොඳ ගුණාත්මක සහල් වැඩි ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීමට, නිරෝගී වී තිබිය යුතුය. නිරෝගී වී ලබා ගැනීමට නිරෝගී ගොයමක් සේම කෙතක් අවැසියමය. හොඳ කෙතක් සඳහා නිරෝගී බිත්තර වී වලින් ලබා ගත් නිරෝගී අංකුර හා මුල් ඇදුන පැල වී වැපිරීම හෝ තවත් කිරීම සිදු කළ යුතුය. වර්තමාන ගොවිතැන සඳහා පැල වී සකස් කර ගැනීමේදී නවීන පහසු ක්‍රම හා රසායනික ද්‍රව්‍ය ගොවීන් භාවිතා කරයි.

එහෙත් අතිතයේ ගොවි මහතන් තමා නිරීක්ෂණයෙන් අත්දැකීමෙන් ලබා ගත් දැනුමෙන් නිරෝගී පැල වී සකස් කිරීම සඳහා පියවර කීපයකින් සමන්විත ක්‍රම වේදයක් භාවිතා කළෝය.

මෙහිදී පළමුව ඔවුන් පාරම්පරිකව ලබා ගත් දැනුමක් විය. එය නම් පැල වී තවත් කල පසු අංකුර ඇදුනු පැල වීයේ සිට අඟුල් 07 ක් පමණ උසට ගොයම් ගස හැඳෙන තෙක් පැලයට වන උවදුරු හඳුනාගෙන තිබීමය. එම උවදුරු නම්

1. පැල වී වල මුල් කුණු වීම
2. පැල වී පැල වන විට ගොඩ කුණු වීම
3. පැල වී කළලය පිහිටි භාල් ඇටයේ කළු පුස් ඇතිවීම.
4. පැල වී මුල් මීයන් කුඹින් ආහාරයට ගැනීම නිසා ගොඩ ඇඳෙන පැල මැරීම හෝ වතුරේ පාවීම.
5. දියට දමන වී සියල්ලම පැල නොවීම

ඉහත සඳහන් හේතු කාරකයන්ගෙන් තම වී වගාව ආරක්ෂා කර ගැනීමට පියවර කීපයක් පැරණි හෙල ගොවියා අනුගමනය කළේය.

1. කන්නයට ගැලපෙන වී වර්ග තෝරාගැනීම
2. පසට ගැලපෙන වී වර්ග තෝරා ගැනීම

කන්නය යනු මහ හා යලයි. මහ කන්නයේදී වැසි වැඩි බැවින් පලය වැඩියෙන් අවැසි වී වර්ග හා අස්වැන්න ලබා ගැනීමට වැඩි කලක් යන තටුවැල් හීනට වැනි වී වර්ග තෝරා ගත්හ. යල කන්නය සඳහා පලය අඩුවෙන් අවැසි අස්වැන්න ලබා ගැනීමට කෙටි කාලයක් ගතවන වී වර්ග තෝරා ගත්හ.

පලය සහිත වගුරු බිම් සඳහා කඳු ශක්තිමත් දියට ඔරොත්තු දෙන කඳු මහත ශක්තිමත් උස ගොයම් වර්ග තෝරාගත් අතර පල අඩු නොඑරෙන උස ස්ථානවල වගා කිරීම සඳහා උසින් අඩු වී වර්ග තෝරා ගත්හ.

පළමුව සුදුසු බිත්තර වී වර්ග තෝරාගෙන ඉන්පසු නියමිත ලෙස පිරිසිදු කිරීම සිදු කරන ලදී. එය පියවර කීපයකි.

1. කුල්ලෙන් පොලා රොඩු හා බොල් ඉවත් කිරීම
2. පලයේ දමා මතුපිට පාවෙන බොල් නැත්නම් නොපිරුණු වී ඇට ඉවත් කිරීම.

මින්පසු වී දියේ දැමීමේ ක්‍රියාවලියේ සිට වැපිරීම දක්වා ක්‍රියාවලිය ද පියවර කීපයකි.

1. නැකැත් බැලීම - වී දියේ දැමීමට හා වැපිරීමට සුදුසු නැකැත් පලමුව නැකැත් කරුවා ලවා සාදවා ගැනීම
2. බිත්තර වී දියේ දැමීම
3. බිත්තර වී ගොඩ දැමීම
4. ගොඩ දැමූ වී අදුරේ තැබීම
5. පැල වී බෙහෙත් දියේ දැමීම හා යහන් කිරීම
6. පැල වී යහන් කැඩීම හා පැල වී මල් කිරීම
7. පැල වී වැපිරීම

1. නැකැත්

වී දියේ දැමීමටත් පැල වී වැපිරීමට සුදුසු නැකැත් පුර පක්ෂයට සිටින ලෙස සදවා ගැනීම මෙහිදී සිදු කරයි. මේ කටයුතු සඳහා විශේෂයෙන් හතර පෝය අත හරී.

2. බිත්තර වී දියේ දැමීම

වැපිරීමට අදහස් කරන මුලු බිත්තර වී ප්‍රමාණය (බුසල්, කුරුණි, කාරිතු, ලාස්) ගණන සම්පූර්ණ ගිල්වීමට අවශ්‍ය වතුර ප්‍රමාණය භාජනයකට ගෙන එම වතුර ප්‍රමාණයට හා වී ප්‍රමාණයට අවශ්‍ය එල හරකුන්ගේ අළුත් ගොම (පොල් කටුවක් හෝ වෙනත් මිමිමක් සදවා ගනී) ගෙන පලයේ දිය කිරීම සුදුසු ගොමවල තත්ත්වය අවශ්‍ය ප්‍රමාණය ගොවි මහතන් ගෙවිලියන් අත්දැකීමෙන් දැනී. ඉන්පසු බිත්තර වී එම දියේ ගිල්වීම සිදු කරයි.

3. බිත්තර වී ගොඩ දැමීම හා අදුරේ තැබීම

පලයේ දැමූ බිත්තර වී වල වතුර ඉවත් කිරීම පැය 12 කින් පසුව සිදුකර පසුව නැවත පැය 12 ක් ඉහත සේ පලයේ දැමීම සිදු කරයි. මෙලෙස දෙවරක් පැය 24 ක් වී දියේ දැමීම සිදු කරයි. ඉන්පසුව දියේ දැමූ වී ගොඩ ගෙන ගෝණියක් අරගෙන එයට දිය සහිත වී ගෙන දමා අදුරු ස්ථානයක කොටසක් හෝ වංගෙඩියක් තබා ඒ මත වතුර බේරෙන සේ දින 03 ක් තබයි.

4. පැල වී බෙහෙත් දියේ දැමීම හා යහන් කිරීම

පොහොවා අදුරේ තැබූ බිත්තර වී දින 03 කින් පමණ කාණු කැපී ගොඩ ඇදෙන බව ගොවි ගෙවිලියන් අත්දැකීමෙන් දැනී. එලෙස ගොඩ ඇදෙන විට පලමුව දිය දමන ඖෂධීය දියරය සාදා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය බෙහෙත් ද්‍රව්‍යයන් යහන් සැදීම සඳහා අවශ්‍ය කෙසෙල් කොළ හා හබරල කොළ සපයා ගනී.

අවශ්‍ය බෙහෙත් පැළෑටි ද්‍රව්‍ය

1. ඉත්ත කොළ, පොතු
2. ගැට තුඹ කොළ පොතු
3. කරල් හැඩ මුළු ශාකයම
4. කටු එරබද කොළ පොතු
5. බැල තණ මුළු ශාකයම
6. එලමල් අල
7. පොල් මද
8. ලුණු
9. වියන් දුඹුළු
10. එල හරකුන්ගේ අමු ගොම

බෙහෙත් දියරය සාදා ගන්නා ආකාරය

ඉත්ත කොළ පොතු, බැලතණ, කරල් හැඩ, ගැට තුඹ, කටු එරබද කොළ පොතු, එල වල් අල අරට, පොල් වියන් දුඹුළු අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ගෙන ඒවා හොඳින් සෝදා පිරිසිදු කිරීම සිදු කරයි. ඉන්පසුව වංගෙඩියක් හෝ මෝල් ගසක් ගෙන ඒවා සෝදා පිරිසිදු කර ඉහත සියල්ල වංගෙඩියට දමා හොඳින් කොටනු ලබයි. ඉන්පසුව භාජනයක් ගෙන එයට වී පෙහවීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ජලය ගෙන එයට ගොම ස්වල්පයක් මිශ්‍ර කර හොඳින් දිය කරයි. ඉන්පසුව කොටන ලද ඔහුඬ වංගෙඩියෙන් ඉවත් කර ජලය දමමින් හොඳින් මිරිකා එම යුෂ ගොම මිශ්‍ර දියරයට එක් කරනු ලැබේ. අවශ්‍ය ප්‍රමාණය ගොවි ගෙවිලියන් දැනී. ඉන්පසු එම ද්‍රාවණයට දියලුණු බිංදු කීපයක් එක් කරයි. මෙයද ගොවි ගෙවිලියන් ප්‍රමාණය දැනී.

මින්පසු නිවසේ අදුරු ස්ථානයක කෙසෙල් කොල වලින් හෝ හබරල කොල වලින් යහන සැදීම සිදු කරයි. යහන සැදීම යනු අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට කෙසෙල් හෝ හබරල කොල බීම එලීමයි. ඉන්පසු කාණු කැපී ගොම ඇදීම ආරම්භ වූ පැල වී සාදාගත් බෙහෙත් දියරයේ ගිල්වා යහන් කිරීම සිදු කරයි. මෙහිදී යහන වටකුරුවට හෝ සෘජුකෝණාස්‍රාකාරව සකස් කරයි. මෙය පොලෝ මට්ටමෙන් අගල් 6 ක් අභියක් පමණ උසට සිටින සේ සකස් කරයි. යහන සාදා අවසන් කර පසුව ඒ මත හා වටේට කෙසෙල් කොල හෝ හබරල කොල එලා ගෝණියකින් උෂ්ණත්වය රැඳෙන සේ හොඳින් ආවරණය කරනු ලබයි.

මෙලෙස තබා දින 03 පමණ ගතවන විට හොඳින් බිත්තර වී සියල්ලම පාහේ කාණු කැපී මුල් ඇඳී ගොඩ ඇඳී තිබෙනු දැකිය හැකිය.

පැල වී යහන කැඩීම හා මල් කිරීම

ඉන්පසු වැපිරීම පෙර දින ගෙවිලියන් හා ගොවි මහතන් ඉතා පරෙස්සමින් පැල වී යහන කඩා මල් කිරීම සිදු කරයි. පැල වී මල් කිරීමේදී සිදු කරනුයේ එකට ඇලී තිබෙන පැල වූ වී වෙන් කිරීමය. මෙය ගොඩ හා මුල් වලට හානි නොවන ලෙස කල යුතුය.

පැල වි වැපිරීම

මල් කරන ලද පැල වි පසුව පෙට්ටියක තබා ගොවි මහතා විසින් පෝරු ගා සකස් කරන ලද ලියදී වල නැකතකින් ආරම්භ කර වැපිරීම සිදුකරයි. වැපිරීම ආරම්භ කිරීමට පෙර තුරුණුවන් නැමැද කිරි අත්තක් සිටුවීමද පැරණි වාර්තයකි.

මෙහිදී භාවිත කළ පහත සඳහන් ඖෂධීය ශාක දේශීය පාරම්පරික වෙදකමේදී බොහෝ විට කෘමි රෝග හා තුවාල සුව කිරීමට විෂ බීජ නාශක ලෙස යොදාගෙන ඇත.

1.	ගැට තුඹ	-	<i>Leucas zeylanica (L.) R. Br.</i>	<i>LAMIACEAE</i>
2.	කරල් හැඩ	-	<i>Achyranthes aspera L.</i>	<i>AMARANTHACEAE</i>
3.	කටු පරබදු	-	<i>Eryhrina sunerosa Roxb</i>	<i>FABACEAE</i>
4.	ඉත්ත	-	<i>Schefflera stellata</i>	<i>ARALIACEAE</i>
5.	බැල තණ	-	<i>Pennisetum triflorum Nees. ex steud</i>	<i>POACEAE</i>
6.	පල මල්	-	<i>Hedychium coronarium Koenig</i>	<i>ZINGIBERACEAE</i>
7.	පොල්	-	<i>Cocos nuciera L.</i>	<i>FABACEAE</i>

- 1. ගැට තුඹ - දේශීය වෙදකමේ පණු රෝග සඳහා භාවිතා කරයි.
- 2. කටු පරබදු - දේශීය වෙදකමේ පණු රෝග සඳහා භාවිතා කරයි.
- 3. හැඩෝ - පණු රෝග අර්ශස් හා තුවාල සඳහා භාවිතා කරයි.
- 4. ඉත්ත - තුවාල වන සුව කිරීමට භාවිතා කරයි.

අශෝක කුමාර කරුණාරත්න
පර්යේෂණ සහකාර (කෘමි)
උද්භිද විද්‍යා අංශය
ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය
නාවින්න, මහරගම.

